

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

CİCİM DOKUMA

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. DESEN HAZIRLAMA	3
1.1. Kirkitli Dokumalar	3
1.1.1. Tarihçe	3
1.1.2. Çeşitleri	3
1.2. Cicim Türleri	4
1.3. Motif Özellikleri	6
1.3.1. Yöresellik	7
1.3.2. Motif Anlamları	7
1.4. Desen Hazırlama	9
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	15
2. ÇÖZGÜ HAZIRLAMA	15
2.1. Tezgâh Çeşitleri	15
2.2. İp Uzunluğu Hesaplama	16
2.3. Çözümlü Hazırlama	18
2.3.1. Çözümlü Hazırlamamada Dikkat Edilecek Noktalar	19
2.4. Çözümlü İplerini Tezgâha Geçirme	20
2.5. Gücü Örne Tekniği	21
UYGULAMA FAALİYETİ	24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	27
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	28
3. CİCİM DOKUMAYA HAZIRLIK	28
3.1. Zincir Halkası Örne	28
3.2. Bez Ayağı Dokuma Yapma	30
3.3. Atkı İpi Hazırlama Teknikleri	31
UYGULAMA FAALİYETİ	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	34
DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	35
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	36
4. CİCİM DOKUMA	36
4.1. Cicim Dokuma Tekniği	36
4.2. Cicim Dokuma Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar	37
UYGULAMA FAALİYETİ	41
ÖĞRENME FAALİYETİ-5	44
5. CİCİM DOKUMAYI BİTİRMEK	44
5.1. Dokumayı Tezgâhtan Çıkartma	44
5.2. Saçak Bağlama Şekilleri	44
UYGULAMA FAALİYETİ	47

MODÜL DEĞERLENDİRME	50
CEVAP ANAHTARLARI	54
KAYNAKÇA	56

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	215
ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	El Dokuma
MODÜLÜN ADI	Cicim Dokuma
MODÜLÜN TANIMI	Tekniğe uygun olarak cicim deseni hazırlama, çözümleri tezgaha aktarma, cicim dokumaya hazırlık yapmayı, cicim dokuma yapma ve cicim dokuma bitirmeyi anlatan bir öğrenme materyaldir.
SÜRE	40x24
ÖN KOŞUL	Kilim modülünü almış olması gerekir.
YETERLİK	Cicim dokuma yapmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel amaç: Modül ile uygun ortam ve araç gereç sağlandığında tekniğe uygun cicim dokuyabileceksiniz. Amaçlar: <ul style="list-style-type: none">➤ Gelenekselliğe, yöreselliğe ve yeniliklere uygun cicim deseni hazırlayabileceksiniz.➤ Dokuma tekniğine uygun olarak çözümleri tezgâha aktarabileceksiniz.➤ Tekniğe uygun olarak cicim dokumaya başlayabileceksiniz.➤ Tekniğe uygun olarak cicim dokuma yapabileceksiniz.➤ Tekniğe uygun olarak dokumayı bitirebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI ve DONANIMLARI	Ortam: Atölyede aydınlık temiz ortam Donanım: Tezgâh, çözgü ipleri, kirkir, levent, atkı ipleri. Görsel basılı kaynaklar, makas, cetvel, milimetrik kâğıt, boya kalemi, mukavva, kalem, desen.
ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen Doğru-yanlış; çoktan seçmeli; boşluk doldurma şeklinde hazırlanan ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek, kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

El dokumacılığında temel olan dört çeşit dokuma tekniği vardır. Kilim, cicim, zili, sumak teknikleri ana unsur olarak yer alır.

Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile el dokumacılığı kaybolmaya yüz tutmuş durumdadır. El dokumacılığını yaşatmak için istenilen amaca uygun üretim biçimini yakalamak, kaliteli araç gereç seçimi yapmak çok önemlidir. Seçilen alet ve gereçleri düzgün kullanabilmek, dokuma tezgâhlarını tanımak, özelliklerini bilmek kaliteyi artıran unsurlar içinde yer almaktadır.

El dokuma alanında üretimin istenilen kalitede ve kapasitede geliştirilebilmesi için kullanılan dokuma tezgâhlarının özelliklerini bilmek, tezgâhlar ve dokumalar hakkında bilgi sahibi olmak kaçınılmaz bir ihtiyaçtır.

Bu modülde cicim deseni hazırlamayı, çözgü hazırlamayı, cicim dokumaya başlamadan önce yapılacak çalışmaları, cicim dokumayı ve dokunan ürünü tezgâhtan çıkartma becerisini kazanacaksınız. Edindiğiniz bilgi ve kazandığınız beceriler el dokuma alanını ve çalışma koşullarını tanımanıza yardımcı olacaktır.

Zili, sumak ve halı dokuma ile ilgili bilgiler öğreniminize yardımcı olacaktır.

Başarılar.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, aydınlık temiz bir ortamda gelenekselliğe, yöreselliğe ve yeniliklere uygun cicim deseni hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizdeki dokuma atölyelerinde var olan dokuma tezgâhlarını ve üretilen cicim dokumaları araştırınız.
- Çevrenizdeki cicim desenlerini inceleyiniz.
- Desenlerin; motiflerin anlam ve özelliklerini araştırınız.
- Cicim dokuma konusunda sanal ortamda ve basılı kaynaklardan kaynak taraması yapınız.
- Topladığınız dokümanları ve bilgileri rapor haline getiriniz.
- Hazırladığınız raporu ve çalışmalarını sınıf ortamında arkadaşlarınızla tartışınız.

1. DESEN HAZIRLAMA

1.1. Kirkitli Dokumalar

1.1.1. Tarihçe

Dokumacılık çok eski sanatlardan biridir. İlk insanlar vücutlarını dış etkenlerden korumak için önceleri hayvan derilerini kullanmışlardır. Önce hayvan postları ve deriyle daha sonra da bitki sap ve lifleriyle dokuma yapmayı öğrenmişlerdir. Bitki saplarıyla başlayan dokumacılık, yün ve pamuktan dokumalarla günümüze kadar gelmiştir.

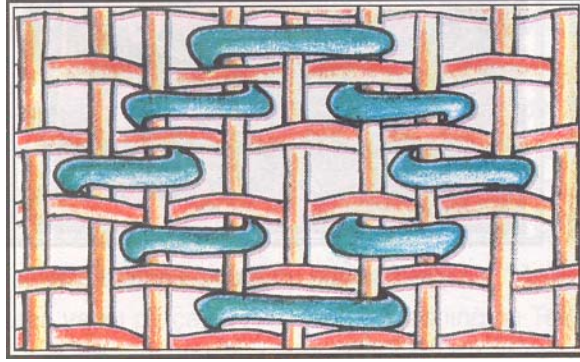
Anadolu'da dokunan kilimler desen özelliklerine göre Türk, Yörük, Türkmen ve Afşar gibi isimlerle anılırlar. Yalnız bu kilimlerde, bir motifin değişik isimler olarak hepsinde kullanıldığı görülmekle birlikte; aynı isimde olup da farklı, hiç birbirine benzemeyen birçok motiflere de rastlanmaktadır.

1.1.2. Çeşitleri

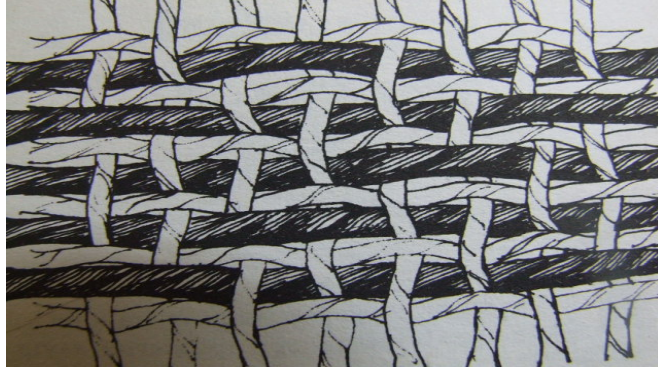
Düz kirkitli dokumalar **Kilim - Cicim - Zili - Sumak** şeklinde sıralanmıştır. **Cicim dokumada** dokunuş özellikleri **bakımından** çeşitlilik göstermektedir. Sık motifli –seyrek motifli – atkı yüzü- çözümlü yüzü cicim dokuma olarak gruplanabilir. Dokunuş ve kullanım özellikleri bakımından hepsinin karakteristik özellikleri farklıdır.

1.2. Cicim Türleri

Cicim: Atkı veya çözgülerin birbirini gizlemeden eşit aralıklarla kesiştiği bez dokuma veya atkı yüzlü dokuma (kilim)da, atkı iplikleri arasına renkli desen iplikleri sıkıştırarak, dokumanın yüzeyinde kabartma desenler oluşturma tekniğidir.(şekil 1.1- 1.2)

Şekil 1.1: Cicim dokuma

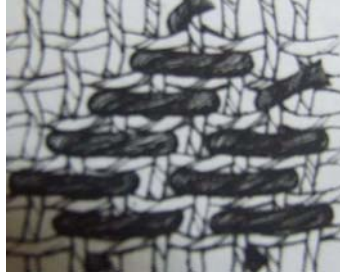
Şekil 1.2: Cicim dokumasında desen ipliklerinin bazı bölümlerinde iki atlayıştan sonra alttan devam ederek tekrar aynı sırada üste çıkıp atlayış yapması

Zemini oluşturan atkı ve çözgüler çoğunlukla aynı kalınlıkta, aynı renkte ipliklerdir. Atkı atıldıktan sonra, desenin durumuna göre ayrılan çözgü grubunu, çözgülerin arkasından öne geçen desen ipliği üstten atlayarak arkaya geçer.(şekil1.3)

Desen iplikleri dokumanın enini tamamlayacak şekilde, desenin durumuna göre çözgü ipliklerinin üstünden ve altından geçirdikten sonra arka yüzden çapraz olarak yukarıya geçerler. Aynı yerden, bir sağa veya sola kayarak tekrar ön tarafa geçip belirli bir çözgü grubunu atlayarak arkaya geçip bekler. Bu arada çözgü grubuna dolanmış olur.

Arkadan gelip öne geçen desen ipliklerini kolayca takip edebilmek için cicimler dokumanın tersinden dokunur. Çoğu zaman dokumanın önünde bir kişi, arkasında bir kişi oturarak iki kişi ile dokuma yapılır. Tezgâhın arkasında yani cicimin ön yüzünde ki dokuyucu desen ipliklerini, çözgü ipliklerini sayıp öteki tarafa geçirerek tezgâhın önünde yani cicimin arkasındaki dokuyucuya verir.

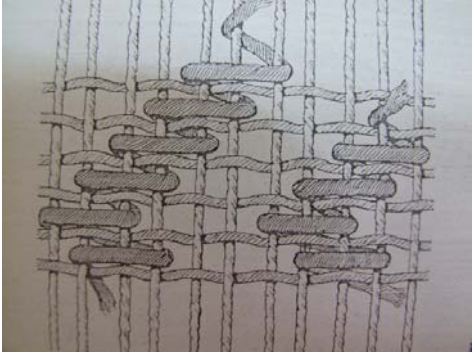
Cicim tekniği düz bez dokuma arasına uygulandığı gibi bantlar halinde çizgili, kareli dokumalara veya atkı yüzlü (kilim) dokumalara da uygulanabilir.

Şekil 1.3: Cicim dokuma

➤ **Cicim türleri uygulanışı bakımından dörde ayrılır**

Seyrek motifli cicim	Zemini meydana getiren atkı ve örgüler çoğunlukla aynı kalınlıkta ve renkte iplikler olup, deseni meydana getiren iplikler, bunlara nazaran daha kalın olur. Bu da desenlere kabartma bir görünüm verir.	<p>Şekil 1.4: Seyrek motifli cicim</p>
Atkı yüzlü seyrek motifli cicim	Aynı dokuma tekniğinin, atkılarının örgülerini gizleyecek şekilde bol bırakılıp bastırılarak “ atkı yüzlü” bir zemin arasına motiflerin dokunması ile meydana gelen bir dokumadır.	<p>Şekil 1.5: Atkı yüzlü seyrek motifli cicim</p>
Sık motifli cicim	Kalın yer yaygıları, heybe, çuval, hurç gibi dayanıklı eşyalar dokunur. Üç tek örgü sarılarak bez ayağı zemin arasına dokunan cicim türüdür. Dokumanın dayanıklı olması için motifler sık dokunur. Bu da zili dokuma ile karıştırılır.	<p>Şekil 1.6: Sık motifli cicim</p>

<p>Atkı yüzü sık motifli cicim</p>	<p>Üç atkı sarılarak dokunur. Ancak daha kalın bir yaygı elde etmek için zemin, atkı yüzü dokuma zemin arasına sık motifler sarılarak dokunur.</p>	 <p>Şekil 1.7: Atkı yüzü sık motifli cicim</p>
---	--	---

Resim1.1: Dokunmuş cicim deseni

1.3. Motif Özellikleri

- Geometrik desenler (kare-dikdörtgen).
- Canlı ve cansız varlıklar (insan-hayvan-koçboynuzu-eşya).
- Doğa (çiçek- ağaç-kuş-bulut).
- Bitkisel karakterler (çiçek-ağaç).
- Duygu ve düşünceleri anlatan desenler (eli belinde-elti eltiye küstü).

Resim:1.2: Dokumanın bölümlerinin eklenmiş hali (kanat)

Cicim dokumalara baktığımızda genelde parlak renklerle dokunduğu dikkati çekmektedir. Cicim ince dokunmuş nakışlı kilimdir.

- Dokumalar tek parça yapıldığı gibi ince uzun şeritler halinde birkaç parça da dokunabilir.
- Dokuma parçalarına **kanat** veya **şak** denir.
- Motiflerde genellikle parlak renkler kullanılır. (**Kırmızı** (vişne), **lacivert** (koyu gök), **koyu sarı** (kınalı sarı), **siklamen** (almes), **mor** (deli mavi), **siyah** (gara veya ana gara), **yeşil** (cevizi), **çimeni yeşil**, **beyaz**, **mavi**, **turkuaz**)
- Motifler genellikle geometrik, duygu ve düşünceleri anlatan bitkisel karakterler taşımaktadır
- Dokuma kenarları genellikle ince bordürlerle çevrilir.

1.3.1. Yöresellik

Düz el dokumaları dokundukları yerlere göre de isimlendirilirler. Bunun için şehir merkezlerinden başlayarak kasaba, bucak, köy ve göçebe halinde yaşayan aşiretler esas alınabilir. Antep, Siirt, Silifke, Kırşehir, Karaman, Sivas, Emirdağ, Eşme, kilim ve dokumaları ilk akla gelen dokumalardır. (**daha geniş bilgi için bakınız: kilim modülü**)

1.3.2. Motif Anlamları

Dokumalar insanların fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak, beklentilerini yerine getirmek için dokunurdu. Dini inançlar ve dinsel yaşam filozofik düşünceleri, insan ruhunu zenginleştirdi ve geliştirdi.

Dokumalardaki motiflerin anlamları bölgelere göre farklılık gösterir. Ancak motifler dini inançları, asaleti, gücü sembolize eder. El dokumacılığında dokumaların dili sadece dokumacının hünerini göstermekle kalmaz, ayrıca onların mesajlarını da iletir. (**Bkz: kilim modülü**)

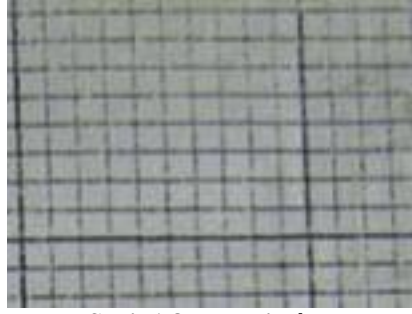
- Cicim dokumalarda çeşitli hayvan, çiçek ağaç gibi figüratif motiflerin yanı sıra soyut motifler de yer alır.

<p>Kartal</p> <p>Güç, kudret, muska, hükümet egemenliği ve eski dini törelerden ortaya çıkan tılsımlar gibi öğeleri temsil eden kartal figürleri, halı dokumacılığında totemleri işaret eder.</p>	 <p>Resim 1.3: Kartal</p>	<p>Pıtrak:</p> <p>Pıtrak, insanların giysilerine ve hayvanların tüyelerine yapışan pamuksu bir bitkidir. Onun, kem bakışları savuşturmaya gücünün yettiğine inanılır. Diğer taraftan çiçeklerle dolu anlamında gelen "Pıtrak gibi"</p>	 <p>Resim 1.4: Pıtrak</p>
---	---	--	---

		deyimi, bu motifin bolluğun bir sembolü olarak un torbaları üzerinde kullanılmasını açıklar.	
<p>Göz</p> <p>Bazı insanları kötülüğe, zarara, şanssızlığa ve hatta ölüme bile sebep olan güçlü bakışları olduğuna inanılır. Göz motifleri, insan gözünün kem bakışlara karşı en iyi koruyucu olduğu inancından dolayı ortaya çıkarıldı.</p>	 <p>Resim 1.5: Göz</p>	<p>Çengel ve haç</p> <p>Türk halılarında haçlar ve çeşitli çengel tipleri, insanları tehlikelerden koruması için sık sık kullanılır.</p>	 <p>Resim 1.6: Çengel ve haç</p>
<p>Bereket</p> <p>Birlikte kullanılmış "elibeline" ve "koç boynuzu" motifleri bir erkek ve bir kadını belirtir. Bereket deseni, dişi gösteren iki adet "eli belinde" motifi ve erkeği gösteren iki adet "koçboynuzu" motifinden oluşur. Kompozisyonun ortasındaki göz motifi, aileyi kem gözlere karşı koruması için kullanılmıştır.</p>	 <p>Resim 1.7: Bereket</p>	<p>Ejderha</p> <p>Ejderha, aslan gibi ayakları, yılan gibi kuyruğu olan ve kanatları bulunan mitolojik bir yaratıktır. Ejderha, hava ve suyun efendisidir. Ejderha ve Anka'nın uçuşunun, bereketli bahar yağmurları getirdiğine inanılır. Kocaman bir yılan olduğuna inanılan ejderha, hazinelerin ve hayat ağacı gibi sırlı nesnelerin koruyucusudur.</p>	 <p>Resim 1.8: Ejderha</p>

1.4. Desen Hazırlama

Desen: Yüzeylerin üzerinde varlıkları, nesnelere belirli çizgilerle gösterme, tasvir etme olarak adlandırılabilir.

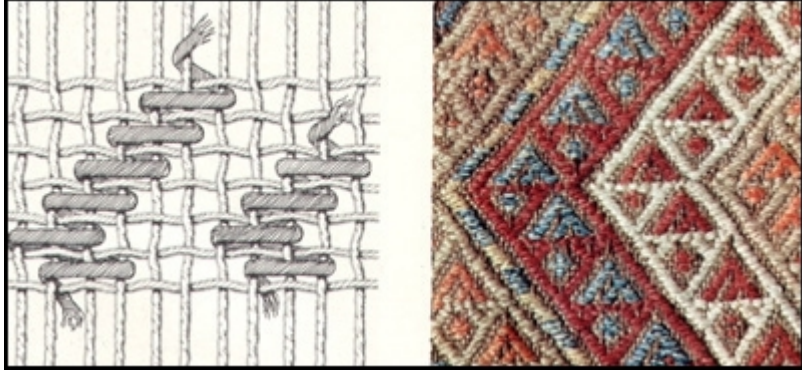

Şekil 1.8: Kareli kâğıt

- Cicim dokuma deseni kareli kâğıda çizilir.
- Kareli kâğıtta her dik kare sırası **çözü** ipliğinin; **yatay** kare sırası **atkı** ipliğinin karşılığıdır.
- Desende; hangi renk desen ipliği, kaç çözü ipliğinin arkasından atlayıp geçecekse, o kadar kare o desen ipliğinin renginde boyanır.
- Her desen ipliği sıralarının aralarına bir kare yatay sıra boş bırakılır.
- Boş bırakılan sıralar desen ipliklerinin aralarında sıkışacak atkı iplerini gösterir.
- Deseni, en genişliğinde dokumada kullanılacak çözü ipliği sayısı kadar kare içine sığdırmak gerekir. Dokumanın çok enli dokunması pek mümkün olmayabilir. Genişliği taraktaki delik ve ara sayısı belirler.
- Çizim ile dokuma arasında farklılıklar olabilir. İplik kalınlığı dokumada dikkate alınmalıdır.

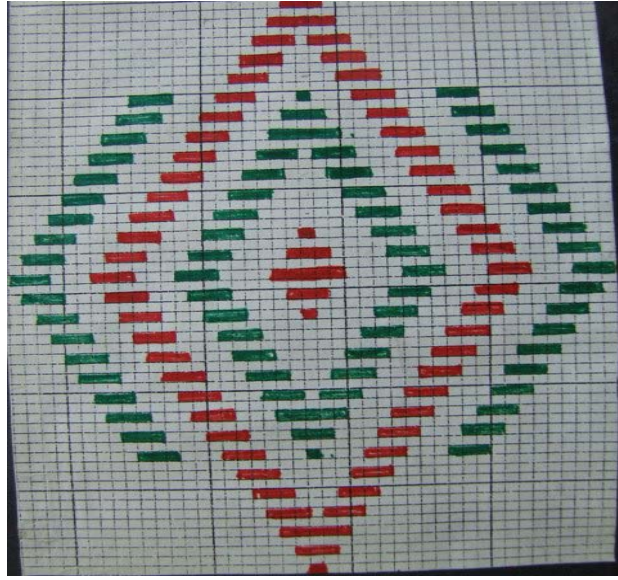
Desen Hazırlarken Kullanılan Araç Gereçler:

- Görsel basılı kaynaklar,
- Dokuma ürünler,
- Makas,
- Cetvel,
- Milimetrik kâğıt,
- Boya kalemi,
- Mukavva,
- Kalem,

Şekil 1.9: Cicim deseni

Resim 1.9: Cicim deseni

Şekil 1.10: Kareli kâğıda çizilmiş cicim deseni

Resim 1.9: Cicim dokuma yer yaygısı

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Cicim deseni hazırlamak için uygun çalışma ortamı hazırlayınız.	➤ Aydınlık ortam sağlayınız. ➤ Temiz düzgün bir masa hazırlayınız. ➤ Atölye önlüğünüzü giyiniz.
➤ Motifleri anlam ve özelliklerine göre inceleyiniz.	➤ Yörelere göre desenlerin verdiği mesajları inceleyiniz. ➤ Araştırdığınız motifleri taşıdığı anlama göre değerlendiriniz
➤ Motif araştırması yapınız.	➤ Kütüphanelerden, basılı kaynaklardan, görsel kaynak ve kaynak kişilerden desen taraması yapınız.
➤ Desen çizimi için araç gereç hazırlayınız.	➤ Makas-cetvel-boya kalem ➤ Milimetrik kâğıt- mukavva hazırlayınız ➤ Malzemelerinizin eksiksiz olmasına özen gösteriniz.
➤ Ürünün boyutlarını ve kullanılacağı yere uygun, motifleri birleştirerek kompozisyon oluşturunuz.	➤ 40x40 cm ölçülerinde ürüne göre (çanta-yastık veya pano) desen seçimi yapınız. ➤ Yaratıcılığınızı kullanarak farklı desenler hazırlayınız.
➤ Kompozisyonu kareli kâğıt üzerinde hazırlayınız.	➤ Cicim desenini kareli kâğıda hazırlarken çözgü ipi sayısına dikkat ediniz. ➤ Dokuma için hazırlanmış özel milimetrik kâğıt kullanmaya özen gösteriniz. ➤ Desenin ¼ ni alacak büyüklükte kâğıt hazırlayınız. ➤ Deseni ürün çeşidine göre tam olarak da hazırlayabilirsiniz. Kenar suyu desenini yerleştirmeyi unutmayınız. ➤ Dikey ve yatay kareleri takibini yapınız.
➤ Kareleri desen ipliğinin renginde boyayınız.	➤ Desen oluştururken cicim dokuma tekniğine ve yöreselliğe uygun desen renkleri seçiniz. ➤ Canlı parlak renkler seçmeye özen gösteriniz. ➤ Renk gruplarının uyumlu olmasına dikkat ediniz. ➤ Motiflerin karakteristik özelliklerine göre renk

	seçiniz. Renk seçimlerinde bilinçli davranmayı unutmayınız.
➤ Çizim ve boyamayı kontrol ediniz, hataları tespit edip, düzeltiniz.	➤ Çizimde karelerin kaymamasına dikkat ediniz. ➤ Renk gruplarının uyumunu kontrol ediniz. ➤ Karelerde hata kontrolü ve düzeltilmesi (desenin aktarılmasında, karelerde atlama ve kayma olmamasına dikkat edilir.) ➤ Karelerin çözgü ipi sayısına uygunluğunun kontrolünü yapınız. Her kare bir çözgü ipine eşittir, unutmayınız. ➤ Motiflerde renk uyumuna dikkat ediniz.
➤ Hazırladığımız desenin ürününe uygun olup olmadığını değerlendiriniz.	➤ Ürün çeşidine göre desen ve motif seçip seçmediğinizi kontrol ediniz. ➤ Zamanı iyi kullanmaya dikkat ediniz. ➤ Verimli olmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyetin sonunda hangi bilgileri kazandığınızı belirlemeniz için bir kısım doğru yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise parantezin içine **D**, cümle yanlış ise parantezin içine **Y** harfi koyunuz.

1. () Dokumanın yüzeyinde kabartma desenler oluşturma tekniğine cicim dokuma denir.
2. () Cicim dokuma; dokumanın yüzünden dokunursa daha kolay dokuma yapılır.
3. () Cicim dokuma tekniği atkı yüzü dokumalarda da kullanılabilir.
4. () Cicim deseni kareli kâğıda çizilmelidir.
5. () Dokumanın bölümlerine kanat ya da şak denir.
6. () Cicim dokumada kalın ve tüylü iplikler tercih edilir.
7. () Dokumada kullanılan renkler parlak ve canlı olmalıdır.
8. () Her desen ipliği sırasının arasına bir kare yatay sıra boş bırakılmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz. Yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Cicim dokumada desen hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetlerindeki çalışmalarını tekrar ederek, değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Uygun çalışma ortamını hazırladınız mı?		
2. Motif araştırması yaptınız mı?		
3. Ürünün boyutlarını tespit ettiniz mi?		
4. Uygun motif seçimi yaptınız mı?		
5. Desenleri, motifleri anlam ve özelliklerine göre incelediniz mi?		
6. Cicim deseni hazırlamada dikkat edilecek noktaları kendi çiziminizde uyguladınız mı?		
7. Motifleri birleştirip yaratıcılığınızda kullanarak ürüne uygun desen hazırladınız mı?		
8. Deseni kareli kağıda aktardınız mı?		
9. Kareleri desen ipliğinin renginde boyadınız mı?		
10. Size ait tasarımlar; desenler hazırladınız mı?		
11. Oluşabilecek hataları önceden belirleyip tedbir aldınız mı?		
12. Zamanlamaya dikkat ettiniz mi?		
13. Hazırlanan desenin ürününüze uygunluğunu arkadaşlarınızla tartıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz.

Cevaplarınız evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında cicim dokuma yapmak için çözgü ipi hazırlayabileceksiniz. Dokuma tekniğine uygun olarak çözgü iplerini tezgâha aktarabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dokuma atölyelerini gezerek cicim dokumada çözgü araçlarını çeşitlerini araştırınız.
- Çözgüde kullanılan ip çeşitleri ile ilgili araştırma yapınız.
- Toplanan bilgileri rapor şeklinde hazırlayıp; numuneleri sınıfa getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

2. ÇÖZGÜ HAZIRLAMA

2.1. Tezgâh Çeşitleri

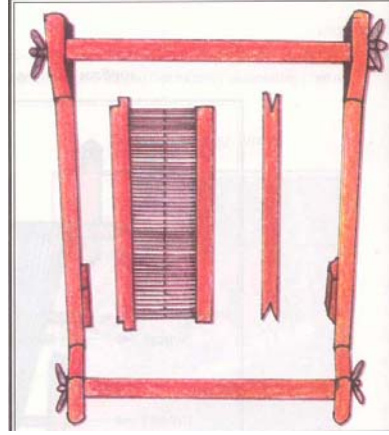
Tezgâhlar genelde iki tipte kullanılır.

- Yatay tezgâhlar-(konargöçer tezgâh- yer tezgâhı)
- Dikey tezgâh (İstar-ip ağacı-mazman)
- Gelişmiş dikey tezgâhlar(kilim tezgâhı- ve halı tezgâhı)
- Okullarda kullanılan tarak gücülü çerçeve tezgâh olarak sıralanabilir.(şekil 2.1)

Bakınız: Geniş bilgi için kilim modülü

Resim 2.1: Dokuma tezgâhı

Şekil 2.1: Çerçeve tezgâh

2.2. İp Uzunluğu Hesaplama

Çerçeve tezgâha göre çözü hazırlama yöntemleri anlatılmıştır.

- Çözü ipi olarak yün, tiftik, deve tüyünden, pamuktan hazırlanan iplikler kullanılmalıdır.

Resim 2.2: Çözü ipi

Resim 2.3: Çerçeve tezgâhta tarak

Resim 2.4: Taraktan ayrıntı

- Çözüğü ipinin çift bükümlü olmasına özen gösterilir.
- Çözüğü ipi hazırlanması için, yapılması düşünülen dokumanın boyundan biraz daha fazla uzunlukta ve dokumanın eninden 2cm. kadar fazla genişlik içindeki tarağın delik ve ara (ilik) sayısı kadar iplik hazırlanır.
- Çözüğü ipliklerinin hepsinin tarakta yerleştiği genişlik dokumanın enini oluşturur.
- İpliklerin uzunluğu ise boyunu oluşturur.
- Çözüğü ipi hesaplanırken dokumada çekme payı ilave edilir.
- İpliklerin leventte bağlanma payı, dokumanın başlangıçta ve bitişteki bırakılacak saçak payları kesim yapılırken dikkate alınmalıdır.
- Çözüğü ipi hazırlanırken dokuma yapılacak uzunluk tespit edilir. Elde edilen ölçünün üzerene saçak payı ve fire payı ilave edilir.
- **Fire payı:** Çerçeve tezgahta tarak arkasında kalan, dokunamayan çözüğü ipleri ve dokumanın tezgahtan çıktıktan sonraki çekme payıdır.
- Çözüğü boyu hesaplanırken **ürün boyu (40x40 cm) (m) x 2 + fire payı + saçak payı** şeklinde hesaplama yapılır.

Örnek:

- Ölçü: 40 x 40cm ürün ebadı
- $40 \times 2 = 80 \text{ cm} + 50 \text{ cm fire payı} + 40 \text{ cm saçak payı} = 170 \text{ cm}$ toplam 40x40 cm lik dokumada
- 50 cm fire payı verilir.

Resim 2.5: Cicim deseni

2.3. Çözü Hazırlama

Resim 2.6: Çözgü hazırlanmış çerçeve tezgâh

Çözgü: Dokumanın boyunca giden ve dokumadan önce tezgâha gerilerek hazırlanan, dikey ipliklerdir. Yörelere göre “Arış”, “eriş” veya “direzi” denir.

Çözgü aleti: Üzerine karşılıklı kazıklar çakılmış basit tahta çerçevedir.

Resim 2.7: Çerçeve tezgâhta çözü hazırlama

Bu çalışmada okul tipi çerçeve tezgâha göre anlatım yapılmıştır.

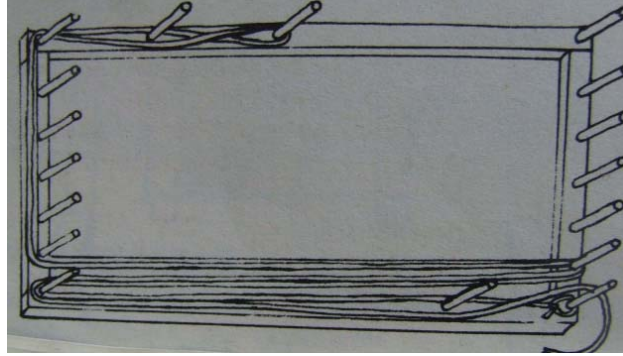
- Çözü boyunu hesaplama
- Çözü aletini kullanma
- Çözü iplerini levendin altından ve üstünden geçirme
- Çözü ipliğini taraktan geçirme
- İplikleri germe

Resim 2.8: Levent

2.3.1. Çözü Hazırlamamada Dikkat Edilecek Noktalar

- Çözü aracınızı seçerken hesaplanan çözü boyunu dikkate alınız.(masa kenarında hazırlanan çözüde kısa gelme ihtimalini unutmayınız.)
- Çözü ipi esnek olmamalıdır.
- Arka levent deliklerinden geçen ipler geriye döneceği için sarılan iplikler tek taraftan kesilir.
- Çözü boyu eşit olmalıdır.
- Çözüde kullanılacak iplik bükümlü ve sağlam olmalıdır.
- Çözü ipi dokumanın özelliğine göre renkli ya da ham renkte olabilir.
- Çözü ipleri çift taraflı kesilmiş ise arka levent deliklerinden geçen ipler gruplar oluşturularak sağlam şekilde düğümlenir.

Şekil 2.2: Çözü aleti

2.4. Çözgü İplerini Tezgâha Geçirme

Çözgülerin tezgaha aktarılması: (Çerçeve tezgaha göre çözgü ipini tezgaha geçirme.)

Tezgah çeşitleri: Bakınız kilim modülü tezgah çeşitleri

Eğer çözgüler tek taraftan kesilmiş ise;

- Çoğu zaman tarak ve leventteki delikler eşit olmayabilir. Kontrolü yapılmalıdır.
- Çözgü ipi ele alınır ve ipin ucu ön leventin birinci deliğinden önden arkaya doğru geçirilir.
- Aynı ipin ucu bırakılmadan tarağın birinci deliğinden geçirilir.
- Tarak deliğinden geçen ip leventin birinci deliğinden önden arkaya doğru geçirilir.
- Arka leventten geçen ip geriye doğru döndürülür ve tarak deliğinden geçen ipin yanındaki tarak aralığından geçirilir.
- Tarak aralığından geçen ip ön leventten arkadan öne doğru(ipin diğer ucu ile aynı delikte olacak şekilde) geçirilir.
- Çözgü ipleri bitene kadar aynı işlemler takip edilir.
- İp geçirme bitince bütün çözgüler birbirine paralel ve eşit uzunlukta olacak şekilde düzeltilir.
- Arka levent yavaş yavaş döndürülerek çözü ipliklerinin fazlalıkları üzerine sarılır.(bu işlemi yaparken arkadaşlarınızdan yardım isteyiniz.)
- Döndürme (sarma)işlemi yapılırken ön leventteki çözgü uçları eşit gerginlikte tutulmalıdır.
- Arka levente çözgü sarma işlemi bitince yan tahtalardaki kelekler sıkıştırılarak levent sabitlenir.
- Ön leventteki çözgü uçları eşit olarak gerilir ve grup oluşturularak bağlanır. (ip uçları bağlanırken düğümler sıkı ancak tekrar çözülebilecek şekilde atılmalıdır.)

- Çözümlerin gerginliği kontrol edilir.
- Gevşek olan çözümlü ipleri açılarak tekrar gergin şekilde bağlanır.

Not: Çözümlü gerginliklerinin farklı olması dokumayı zorlaştırır ve bozuk olmasına neden olur. Dikkatli olunuz.

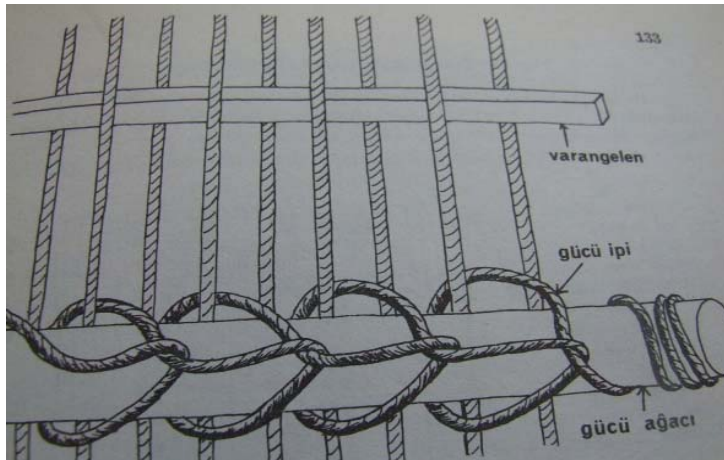
Eğer çözümlü tek taraftan kesilmiş ise;

- 1. ip ön leventten, tarak deliğinden ve arka leventten,
- 2. ip ön levent en, tarak aralığından ve arka leventten geçirilir.
- Diğer ipler bitene kadar aynı işlemler sıra atlamadan tekrar edilir.
- İpler bitince önce arka leventteki ipler eşit uzunlukta ve gruplar oluşturularak sıkıca bağlanır.
- Sonra ön leventteki ip uçları eşit gerginlikte ve ipler birbirine paralel olacak şekilde gruplanarak bağlanır.
- Kontrol edilerek gergin olmayan ipler gerilerek tekrar bağlanır.

NOT: Eğer basit çivili tezgahta çözümlü hazırlayacaksanız ipleri kesmeye gerek yoktur. Hesaplanan çözümlü sayısına göre çivi sayısı belirlenir. İpin ucu ilk çividen düğümlenir. İp hiç koparılmadan bütün çiviler karşılıklı dolanılarak istenilen sayıda çözümlü ip geçirilir. En son ipin ucu çiviye sıkıca bağlanır. Dikkat edilmesi gereken en önemli nokta ip gerginliklerinin eşit olması gerektiğidir. Çivili tezgahta tarak görevini yapması için el gücü hazırlanır. Ayrıntılı bilgi için **bnz. Kilim modülü**

2.5. Gücü Örne Tekniği

Dikey tezgahlarda kirkimli dokuma yaparken gücü hazırlanmalıdır. Gücü hazırlanırken gücü ağacı kullanılır.

Şekil 2.3: Gücünün örülmesi

Resim 2.9: El gücüsü yapımı

➤ **Gücü örme tekniği**

Gücü ağacı: Çözügülerin üstünde duran kalınca sopa. Arka çözügüler öne alınarak bunun üzerinde sarılı olan ipliklerin arasından geçirilir ya da ayrı bir iplik teker teker bu ağaca bağlanır. (Resim: 2.1)

Böylece dokuma sırasında arka çözügüler öne, öndekilerin de arkaya geçmesi, çözügü iplerinin arasındaki fırk veya ağızlığın değişmesiyle sağlanmış olur.

Tezgâhın genişliği kadar olan gücü ağacı, tezgâhın yan tahtalarının iç tarafındaki küçük tahta dayanaklara oturtulur. 3 cm kadar kalınlıktaki yuvarlak bir çubuk gücü ağacının hemen arkasından arkadaki iplikler ve öndeki iplikler arasına sokulur. Buna **gücü kalıbı** denir. (Resim 2.2)

Çözügü ipinden alınan bir yumak ucu tezgâhın sağ tarafından, birinci çözügü ipliği hizasından başlanarak gücü ağacı ve gücü kalıbının üzerinden dolanarak düğümlenir ve yumak arkaya geçirilir. Arkadan gelen yumak gücü ağacına sarılıp ilmek atılır ve gücü kalıbı sıkıştırılır. Bolluğu alınarak gücü örülmeye devam edilir.

Gücü ağacı çerçeve tezgâhta yoktur. Tarak, gücünün işini görür.

Gücü örme, okullarda kullanılan çerçeve tezgâhlarda kullanılmaz. Tezgâhtaki tarak, tarağın deliği ve arası gücü hazırlanmasına gerek bırakmaz. Çerçeve tezgâhtaki tarak gücü olarak da adlandırılır.

Resim 2.10: Ağzlık açılışı

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Çalışmalar için aydınlık, temiz bir ortam ve gerekli malzemelerinizi hazırlayınız.	➤ Çalışma ortamınızı hazırlayınız. ➤ İşyeri önlüğü giyiniz. ➤ Yapacağınız işi ve kullanacağınız malzemeyi göz önünde bulundurunuz. ➤ Makas, iplik, tezgâh, levent, metre, mekik ve büyük masa hazırlayınız.
➤ Yapacağınız ürünün boyutlarını tespit ediniz.	➤ Yapacağınız ürün 40x40cm ölçülerinde olmalıdır.
➤ Çözüğü ipi seçimi yapınız.	➤ Çözüğü ipi olabilecek nitelikte iplik cinsini tercih ediniz. ➤ Esnek olmayan ve çift bükümlü olmalıdır.
➤ Çözüğü boyu hesabı yapınız.	➤ Ürüne göre çözüğü boyu hesabı yapılmalıdır. ➤ Dokumaya başlayacağınız ürün için ürün boyunun iki katı uzunluk tespit etmelisiniz. Başlangıçta ve bitişte saçak payı ve fire payı ilave etmeyi unutmayınız.
➤ Çözüğü aletini kullanınız.	➤ Masa kenarı ya da çözüğü aletini kullanınız.
➤ Tezgâhın bölümlerini inceleyiniz.	 ➤ Yan tahta, levent, gücü ağacı ve varan geleni inceleyiniz. Yaptığı işleri kavrayınız.

<p>➤ Dokumaya başlamadan önce tezgâhın bakım ve onarımını yapınız.</p>	 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tezgâhın tüm parçalarını inceleyiniz. ➤ Kırık parçaları tamir ediniz. ➤ Eksik parçaları temin ediniz.
<p>➤ Çözüğü ipini tezgâhtan geçiriniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eşit gerginlikte olmasını sağlayınız ➤ İpliklerin paralel olarak geçiriniz. ➤ İpleri leventlerden ve taraktan hatasız geçiriniz. ➤ Dikkatli olunuz. ➤ Sabır gösteriniz.
<p>➤ Zamanı iyi kullanınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hızlı ve dikkatsiz çalışarak zaman kaybına sebep olmayınız.
<p>➤ Oluşabilecek hataları tespit edip düzeltiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çözüğü ipi uzunluğunun kontrolünü yapınız. ➤ İpleri tezgâha geçirmede oluşabilecek hataları tespit edip düzeltiniz. ➤ Taraktan ve leventten iplik geçirirken atlama yapmamaya özen gösteriniz.

Resim 2.11: Renkli cicim dokuma

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyetin sonunda hangi bilgileri kazandığınızı belirlemeniz için bir kısım sorular yöneltilmiştir. Çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. Cevaplarınız doğruysa bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

- Okullarda kullanılan tezgâh çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Dikey tezgâh B) Yatay tezgâh C) Çerçeve tezgâh D) Istar tezgâh
- Çözü ipinde ne tip iplik kullanılır?
A) 3 bükümlü B) 5 bükümlü C) Bükümsüz D) Çift bükümlü
- Çözü ipi ne tür iplerden hazırlanmalıdır?
A) Keten B) İpek C) Pamuk D) Polyester
- Çözü aleti ne işe yarar?
A) Çözü ölçmeye B) Kesmeye
C) Katlamaya D) Çözü ipini eşit uzunlukta hazırlamaya
- Çerçeve tezgâhta iki başta duran silindir biçimindeki parçaya ne ad verilir?
A) Levent B) Mekik C) Kirkit D) Çözü
- Çözü ipini bir aralık- bir delik şekliyle nereden geçiririz?
A) Levent B) Tarak C) Kirkit d) Gücü

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz. Yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Cicim dokumada çözümlü hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetlerindeki çalışmalarını tekrar ederek, değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Uygun çalışma ortamını hazırladınız mı?		
2. Çözgü ipi seçimi yaptınız mı?		
3. Çözgü boyu hesabı yaptınız mı?		
4. Çözgü aletini kullandınız mı?		
5. Fire payını hesap ettiniz mi?		
6. Tezgâhın bölümlerini incelediniz mi?		
7. Zamanlamaya dikkat ettiniz mi?		
8. Yaptığınız çalışmada hata kontrolü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

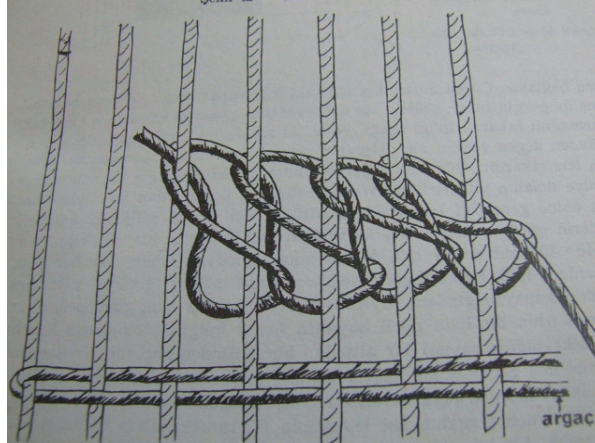
AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, aydınlık temiz bir ortamda tezgâh, desen ve ipler yardımıyla tekniğe uygun cicim dokumaya başlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Cicim dokuma yapan atölyeleri ve dokuma yapanları araştırınız
- Kaynak kişilerle görüşme yapınız.
- Dokuma aşamalarını inceleyiniz. Not tutunuz.
- Topladığınız dokümanları ve bilgileri rapor haline getiriniz.
- Hazırladığınız raporu ve çalışmalarını sınıf ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. CİCİM DOKUMAYA HAZIRLIK

Şekil 3.1: (Çitinin) Zincir halka örülmesi

3.1. Zincir Halkası Örmeye

Zincir halka ile çiti örme aynı işlevi yapar. Yöresellik bakımından değişik adlar verilebilir. En yaygın kullanılan isim çiti örme veya zincir halka yapmaktır. Zincir örme atkı iplerinin çözülmemesi ve başlangıç dokumasının net, düzgün durması için gereklidir.

- Sol el işaret parmağına iplik dolandır.(Resim:3.1)

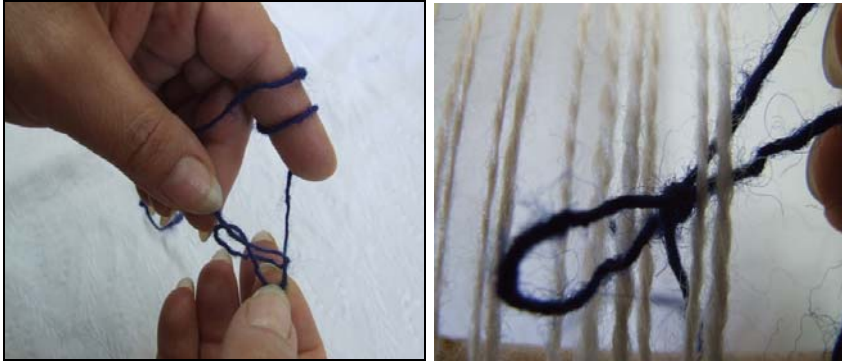

Resim 3.1: İpliğin ele dolanması

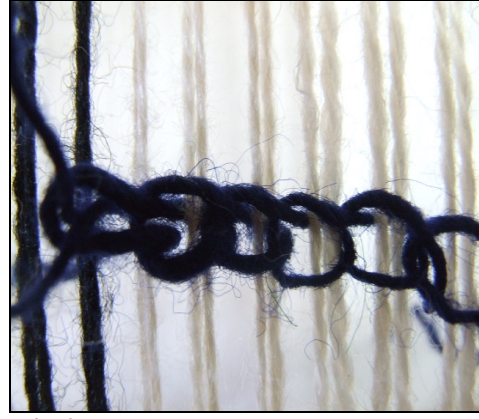
- İpin ucu işaret parmağı ve başparmak arasında tutulur ve içten dışa doğru çevrilerek halka yapılır.
- Halkanın içinden işaret parmağı yardımı ile aradaki iplik içerden çekilerek zincir halkası oluşturulur. (Resim:3.2)(Resim:3.3)
- İşlem tekrar edilerek dokumanın eni kadar zincir örme yapılır.(Resim:3.4)

Resim 3.2: Zincir halka oluşturma

Resim 3.3: İpin içten çekilmesi

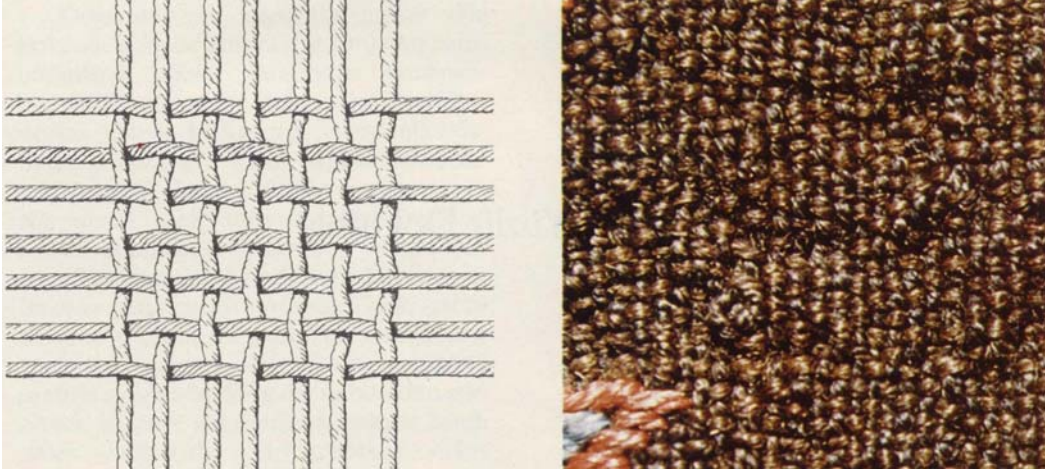

Resim3.4: Örölmüş zincir halkası

Dikkatli ve titiz olunuz.

3.2. Bez Ayağı Dokuma Yapma

Dokuma örgülerinin en basitidir. En eski ,en çok kullanılan, sağlam ve küçük raporlu bir dokuma örgüsüdür. Atkı ve çözgü iplikleri birbirinin bir altından, bir üstünden geçerek dokuyu meydana getirir. Desen yatay iplerle elde ediliyorsa (atkı) **atkı yüzlü**; dikey (çözgü) iplerle elde edilirse **çözgü yüzlü** dokuma adını alır.(Resim:3.6)

Resim3.6: Bez ayağı dokuma

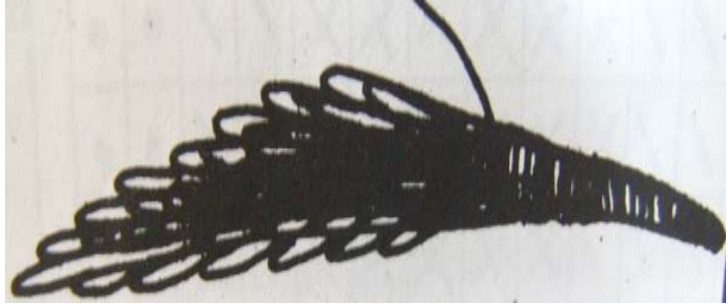
3.3. Atkı İpi Hazırlama Teknikleri

Atkı ipi kelebek, melik, yumak şeklinde hazırlanır. Mekik yardımı ile de dokuma yapılabilir.

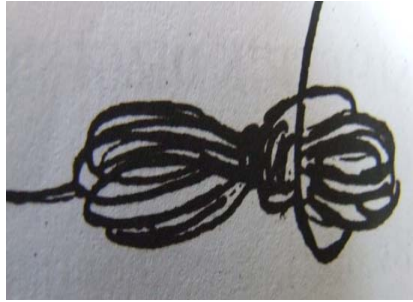
➤ **Atkı ipi hazırlama şekilleri**

Şekil 3.2: Yumak

Şekil 3.3: Melik

Şekil 3.4: Kelebek

Resim 3.7: Mekik

Resim3.8: Atkı ipi çeşitleri (yün)

Resim 3.9: Cicim deseni

Resim 3.10: Cicim dokuma (özgü yüzli)

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma ortamı hazırlayınız.	➤ Çalışma ortamınızı hazırlayınız. ➤ İşyeri önlüğü giyiniz. ➤ Yapacağınız işi ve kullanacağınız malzemeyi göz önünde bulundurunuz. ➤ Desende renklendirmelere dikkat ediniz.
➤ Çözü iplerinin gerginliğini kontrol ediniz.	➤ Tezgâhı kontrol ediniz. ➤ Gevşettiğiniz parçaları ve vidaları sıkıştırınız. ➤ Çözü iplerinin gerginliğini, sıklığını ve düzgünlüğünü kontrol ediniz.
➤ Atkı ipini hazırlayınız.	➤ Dokumada desenin uygulanabilmesi için atkı ipini kelebek, melik veya yumak şeklinde sararak hazırlayınız. ➤ Dokuma türüne göre zemin rengi için atkı ipini mekiğe sarınız.
➤ Zincir halkasını örünüz.	➤ Zincir halkasını örmek için küçük yumaklar yapınız. ➤ Bir gidiş-bir dönüş yaparak saç örgüsü görünümünü kazandırınız.
➤ Bez ayağı dokuma yapınız.	➤ Cicim dokumaya başlamadan önce zincir halkasının üzerine 5–10 sıra bez ayağı dokuma yapınız. ➤ Bakınız: Kilim modülü
➤ Dokumada başlama işlemlerinin doğruluğunu kontrol ediniz.	➤ Bez yağı dokumada ve zincir halka örmeye hata kontrolü yapınız. Çözü ipliğinin gerginliğini kontrolü yapınız. ➤ Düzgünlüğünün ve sıklığının kontrolünü yapınız. ➤ Dokumaya başlama tekniklerinin doğruluğunun kontrolünü yapınız. ➤ Zincir halkasının düzgünlüğünün kontrolü. ➤ Bez ayağı dokumanın düzgünlüğünün kontrolünü yapınız. ➤ Varsa hataları düzeltiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri aşağıdaki **boşluk doldurmalı** soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

1. Dokuma yaparken çözgü ve atkı iplikleri arasına renkli desen iplikleri atılarak, sıkıştırılarak yapılan dokumaya.....denir.
2. Desen ipinin atılış şekline göreveyacicim çeşitleri görülmektedir.
3. İki levent arasına gerilmiş çözgü iplerinin arasından enine geçirilen ipliklere denir.
4. Çözgünün üstünden altından ve arasından enine geçen desen oluşturma işini yapan renkli iplikleredenir.
5.elde uzunca hazırlanan iplik demetidir.
6. Ağzılık açmaya yarayan ağaca denir.
7. Zincir halka aynı zamandadir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz. Yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Cicim dokumaya başlama ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetlerindeki çalışmalarını tekrar ederek, değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Uygun çalışma ortamı hazırladınız mı?		
2. Deseni dokumaya hazırladınız mı?		
3. Atkı ipini hazırladınız mı?		
4. Dokumanın başlangıç kısmında saçak payı bıraktınız mı?		
5. Zincir halkasını (çiti) ördünüz mü?		
6. Dokumaya başlarken bez ayağı dokuma yaptınız mı?		
7. Dokumada başlama işlemlerinin doğruluğunu kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, aydınlık temiz bir ortamda gelenekselliğe, yöreselliğe ve yeniliklere uygun cicim dokuma tekniğini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dokuma atölyelerinde birine giderek dokuma tezgâhında cicim dokuma yapılışını inceleyiniz.
- Elde ettiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. CİCİM DOKUMA

Resim 4.1: Cicim deseni

4.1. Cicim Dokuma Tekniği

Cicim tekniği düz bez dokuma arasına uygulandığı gibi bantlar halinde çizgili, kareli dokumalara veya atkı yüzü yani kilim dokumalara da uygulanabilir. Desenleri sık olan cicimlere, yanlışlıkla zili de denilebilir.

Resim 4.2: Cicim dokuma sıklığına göre zili ile benzerlik gösterir.

Cicim: Çözgü, atkı iplikleri arasına renkli desen iplikleri atılarak sıkıştırılmak suretiyle meydana gelen dokuma türüdür. Cicim atkı yüzü veya bez ayağı tekniğiyle dokunmaktadır. Desen ipinin atılış şekline göre **iki** veya **üç atmalı** cicim çeşitleri görülmektedir.

- Zemini oluşturan atkı ve çözgüler çoğunlukla aynı renk ve kalınlıkta ipliklerdir.
- Atkı atıldıktan sonra, desenin durumuna göre ayrılan çözgü grubunu, çözgünün arkasından öne geçirilen desen ipliği üstten atlayarak arkaya geçer.
- Desen iplikleri dokumanın enini tamamlayacak şekilde, desenin durumuna göre çözgü ipliklerinin üstünden ve altından geçirildikten sonra arka yüzden çapraz olarak yukarıya geçer ve aynı yerden, bir sağa bir sola kayarak tekrar ön tarafa geçirip bekler. Bu arada çözgü grubuna dolanmış olur.
- Arkadan gelip öne geçen desen ipliklerini kolayca takip edebilmek için dokumanın tersinden dokunur. Bazen iki kişi ile dokunur. Desen takibine ikinci kişi yardımcı olur.
- Cicim dokuma ile heybe, sofra altı, gelin çuvalı, hurç, minder, divan örtüsü, tandır örtüsü, namazlık, yaygı, yastık v.b yapılmaktadır.
- Köylerde eskiden çok sayıda dokuyucu olduğu biliniyor; siyah, pembe, beyaz renklerde dolaplı/kareli olan cicimin de dokunduğu, ancak günümüzde çok az kişinin dokumaya devam ettiği belirlenmiştir.
- Cicimin uzatması yaklaşık 5 m. eni göz kararı iki karış, üç parmak olmakta, dokunduktan sonra dört parça (şak-kanat) yan yana dikilerek kullanılmaktadır.

Detaylara özen gösteriniz

4.2. Cicim Dokuma Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar

- Kareli kâğıdın her dik sırası bir çözgü ipliğinin, her yatay kare sırası bir atkı ipliğinin karşılığıdır.
- Dokuma yapılınc kareli kâğıttaki desenden daha basık bir desen ortaya çıkar
- Desen iplikleri küçük melik- yumak ya da kelebek yaparak kullanılır.

- Dokumanın arkasında büyük desen iplikleri birikmemelidir.
- Her renk için ayrı ayrı yumak kullanılmalıdır.
- Aynı renk grupları yukarı doğru çekilerek, yürütülerek dokuma yapılmalıdır. Büyük geçişler yapılmamalıdır.
- Çözgü ipliklerinin daralmamasına dikkat etmelidir.
- Dokumada daralma olmasın diye sağdan- soldan bir iple gerdirilerek tezgâha bağlanmalıdır.
- Dokumaya başlamadan evvel zincir halka örülmelidir.5–10 sıra düz bez ayağı dokuma yapılmalıdır.
- Desene göre dokuma işlemine devam etmelidir.
- Desen ipliği arkadan gelip öne geçen desen ipliklerini kolayca takip edebilmek için cicim dokumalar tersinden dokunur. Bu nedenle iki dokuyucu tarafından dokunur.
- Cicim dokumanın yüzeyinde sonradan iğne ile işlenmiş gibi kabarık desenler oluşur.
- Cicim dokumalarda, dokumanın yüzeyinde meydana getirilen desenler, ipliğin kalınlığına, inceliğine, serpmeye motifler halinde oluşuna göre değişik görünüm almaktadır.
- Desen atıldıktan sonra bir sıra boş dokuma yapılır, kirkitle sıkıştırılır.
- Çerçeve tezgâhta kirkitin görevini tarak yapar.
- Ürünün ölçüsüne göre dokuma yapılır ve tamamlanır.
- Desen yerleştirme işi ve dokuma bitince 5–10 sıra bez ayağı dokuma yapılır ve zincir halka çekilir.
- Saçak payı bırakılarak dokuma tamamlanır.

Resim 4.3: Keçe ile dokuma yelek (karışık kreasyon hazırlanmış yelek)

Resim 4.4: Sık motifli dokuma

Resim 4.5: Alanya cicim heybesi

Resim 4.6: Zincir ile kilit sistemi yapılışı

Resim 4.7: Cicim heybenin kilitlemesi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Desene ve ürüne göre dokumaya başlayınız.	➤ Çalışma ortamınızı hazırlayınız. ➤ İşyeri önlüğü giyiniz. ➤ Yapacağınız işi ve kullanacağınız malzemeyi göz önünde bulundurunuz. ➤ Renk gruplarına göre atkı ipliği hazırlayınız.
➤ Atkı iplerini desene göre dokuyunuz.	➤ Deseni atkı iplerinin arkasına yerleştiriniz. ➤ Karelerden takip ederek deseni dokumaya başlayınız. ➤ Kaydırma yapmamaya özen gösteriniz.
➤ Atkı ipini tarakla veya kirkitle sıkıştırınız.	➤ Kirkitle sıkıştırma işleminde dikkatli olunuz ➤ El aletlerini yerinde kullanınız. ➤ Sabırlı olunuz.
➤ Dokuma sırasında çözgü iplerinin gerginliğini kontrol ediniz.	➤ Çözgü iplerinin bir ende hepsinin aynı gerginlikte olmasına özen gösteriniz. ➤ Bolluk oluştuğunda leventlerden gerdirme yapınız.
➤ Zemin atkı ipini her sırada dokuyunuz.	➤ Deseni döşerken kaydırma yapmayınız. ➤ İplik atlaması yapmayınız. ➤ Her desen sırasında düz dokuma yapınız. Tarakla sırayı oturtunuz.
➤ Dokuma sırasında oluşabilecek hataları tespit edip ve düzeltiniz.	➤ Leventlerden sıkıştırılarak gerginliği sağlayınız. ➤ Zemin dokumasının düzgünlüğü kontrol ediniz. ➤ İplik atlamalarının oluşmasına izin vermeyiniz. ➤ Çözgü iplerinin sıklık, seyreklik ve bolluk ayarlarını iyi kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığımız bilgileri aşağıdaki **çoktan seçmeli** soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

1. Cicim deseni ne tür kâğıda çizilir?
A) Çizgili kâğıt
B) Kareli kâğıt veya milimetrik kâğıt
C) Aydınlar kağıdı
D) Çizgisiz kâğıt
2. Atkı ipi hangi araç ile çözümlerin arasından geçirilir?
A) Mekik
B) Melik
C) Cetvel
D) Yumak
3. Dokumada çözgü ipi nasıl durmalıdır?
A) Bol bol
B) Gevşek
C) Gergin
D) Karışık
4. Dikey tezgahlarda cicim dokumada kullanılan sıkıştırma el aleti aşağıdakilerden hangisidir?
A) Tarak
B) Kirkit
C) Gücü
D) Levent
5. Cicim dokumaya başlarken hangi dokuma yapılır?
A) Zili dokuma
B) Sumak dokuma
C) Bez ayağı dokuma
D) Halı dokuma
6. İki ucu oyuk kemik veya tahtadan yapılmış dokuma aracına ne ad verilir?
A) Kirkit
B) Levent
C) Mekik
D) Çözgü
7. Çözgü iplerinin sarıldığı kalın yuvarlak tezgâh parçası aşağıdakilerden hangisidir?
A) Levent
B) Melik
C) Gülcan
D) Gücü ağacı

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz. Yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Cicim dokumaya başlama ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetlerindeki çalışmalarını tekrar ederek, değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Tezgâhı uygun bir ortamda hazırladınız mı?		
2. Dokuma işlemini desene göre başlattınız mı?		
3. Dokuma sırasında çözgü ipliklerinin gerginliğini ve düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
4. Desen için desene göre atkı ipliği hazırladınız mı?		
5. Her sırada zemin ipini dokudunuz mu?		
6. Desen ipliklerini tarakla sıkıştırdınız mı?		
7. Kırkit ile sıkıştırma işlemi yaptınız mı?		
8. Desende iplik atlamalarını takip ederek motifleri kurabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, dokuma için uygun ortam hazırlandığında dokumayı tamamlayıp, tezgâhtan çıkartabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

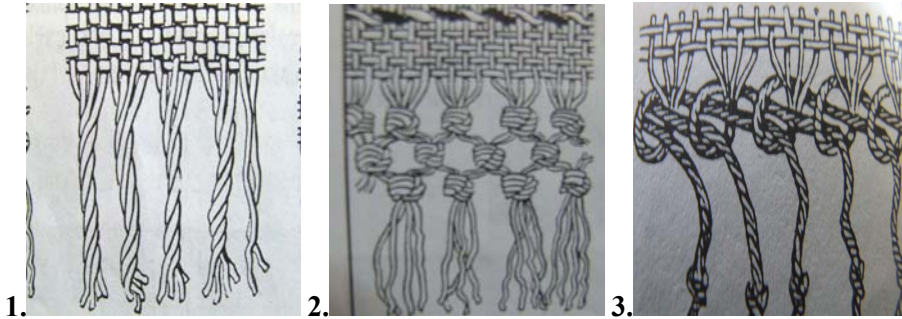
- Cicim dokumaları yakından inceleyip, bitirme işlemlerini gözleyiniz.
- Saçak bağlama tekniklerini araştırınız.
- Çözümleri ile değişik saçak bağlama yöntemlerini uygulayıp sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

5. CİCİM DOKUMAYI BİTİRMEK

5.1. Dokumayı Tezgâhtan Çıkartma

- Dokumayı tezgâhtan çıkartmadan önce hataları varsa bakılır.
- Giderilmesi mümkün olan hatalar tespit edilip düzeltilir.
- Leventler gevşetilir. Dokuma serbest bırakılır.
- Alt ucundan ve üst ucundan saçak payı bırakılarak çözümler kesilir.
- Yavaş ve dikkatli davranarak çözümler leventlerden boşaltılır.
- Arkadaki atkı ipi uçları düğüm atılıp kesilir ve yok edilir.
- Kenar düzgünlüğü kontrol edilir.
- Saçaklarına bağlama teknikleri uygulanır.

5.2. Saçak Bağlama Şekilleri

Saçak: Saçmak – saç-ak. Bazı dokumaların kenarlarındaki iplik salkımları.

Saçak: Dokuma kenarlarından taşan çözgü ipliklerini düğümleyerek veya bağlayarak elde edilir.

Saçak kullanılacak dokuma cinsine göre yün, pamuk, ipek gibi dokumada kullanılan ipliklerle hazırlanır. Genellikle dokumanın tezgâhtan çıktıktan sonra kalan çözgü ipi uçlarından örülerek, bağlanarak veya bükülerek yapılır.

Saçaklar; Kastamonu düğümü, makrome düğümü ile bağlanıp zenginleştirilir. Yerine göre düğümler arasına göz boncuğu yerleştirilerek değişik bir hava kazandırılır.

Resim 5.4: Sık motifli cicim dokuma yer yaygısı

➤ **Saçak yaparken dikkat edilecek noktalar:**

- Dokuma tezgâhtan çıkarıldıktan sonra istenilen saçak boyu tespit edilir.
- Fazlalıklar makasla düzeltilir.
- Saçak ipleri eşit sayıda gruplanır.
- İstenilen kalınlıkta iplik grupları bağlanır.
- Dokuma ile uyumlu ölçüde saçak bağlama ya da örme işlemi hazırlanır ve kesilir.
- Saçak uçlarının bozuk yerleri makasla kesilerek düzeltilir.
- Dokuma süslenmiş ve tamamlanmış olur.

Resim 5.5: Balıksırtı sumak ile dokumaya başlama ve bitirme

Resim 5.6: Zincir halka kenar temizleme

Resim 5.7: Cicim dokuma (bitrak motifi)

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Dokumayı tezgâhtan çıkartınız.	➤ Dokumayı tezgâhtan çıkartırken dikkatli olunuz. ➤ Yavaş hareketlerle çözümleri iplerini leventlerden çıkartınız.
➤ Çözüm iplerinin düzgünlüğünü kontrol ediniz.	➤ Tezgâhtan çıkan dokumanın birkaç gün bekletilip çekmesini sağlayınız. ➤ Çözüm iplerinin gerginliğini kontrol ediniz.
➤ Saçak boylarını eşit şekilde kesip düzeltiniz.	➤ Bağlama yapmak için saçak iplerini düzeltiniz. ➤ Fazla uzun olanları kısaltınız.
➤ Bağlama şekillerinden birini uygulayınız.	➤ Saçak bağlama yöntemlerinden ürüne uygun olanı seçip uygulayınız. ➤ Örne - bükme ya da bağlama yöntemlerini uygulayınız.
➤ Bağlama yaptıktan sonra saçakların uçlarını kesip düzeltiniz.	➤ Hepsinin aynı boyda ve aynı kalınlıkta olmasına özen gösteriniz.
➤ Bitmiş ürün kontrolünü yapınız.	➤ Tezgâhtan dokumayı çıkarırken çözümlerin gerginliğini kontrol ediniz. ➤ Saçak uzunluğunu iyi ayarlayınız. ➤ Saçak bağlama şekillerinin ürünle uyumlu olmasına dikkat ediniz. ➤ Biten ürünlerin kenar temizliğini yapınız. ➤ Altta kalan ipuçlarını temizleyip düğüm atınız. ➤ Yapılan işlerinizi genel görünüm olarak son kontrolden geçirin.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki **çoktan seçmeli** soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

1. Dokuma tezgâhtan çıkarılırken hangi parça gevşetilir?
A) Levent B) Gücü C) Tarak D) Mekik
2. Dokumanın alt ve üst ucunda bırakılan paya ne ad verilir?
A) İp payı B) Saçak payı C) Atkı payı D) Dokuma payı
3. Saçak yapımı için aşağıdakilerden hangisi uygun değildir?
A) Kastamonu düğümü B) Dantel C) İp bükme D) Kare düğüm
4. Saçaklar dokumanın hangi ipliğiyle bağlanırsa sağlıklı olur?
A) Atkı ipliyle B) Pamuk ipliyle
C) Çözü ipliyle D) Herhangi bir iple
5. Aşağıdakilerden hangisi saçak bağlamada dikkat edilecek noktalardan değildir?
A) Saçaklar gruplanarak örülür B) Saçak ucu fazlalıkları eşit kesilir.
C) Saçak için pay bırakmaya gerek yoktur D) Saçaklar düğüm çeşidine uygun olarak kesilir

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile kontrol ediniz. Doğru ve yanlış cevaplarınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Cevaplarınız yanlış ise öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Dokumayı bitirme ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetindeki çalışmalarını tekrar ederek, değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Dokumayı tezgâhtan çıkarırken dikkatli davrandınız mı?		
2. Çözümlerinin gerginlik kontrolünü yaptınız mı?		
3. Saçak bağlama tekniklerinden değişik çalışmalar yaparak ürüne uyanını belirlediniz mi?		
4. Çözümlerin saçaklarını örnek için uygun teknik belirlediniz mi?		
5. Saçak bağlama yöntemlerini uygularken ipin örme payını göz önünde bulundurdunuz mu?		
6. Saçak paylarını kesip düzeltme yaptınız mı?		
7. Değişik süsleme malzemeleri ile süsleme yaptınız mı?		
8. Zamanı iyi kullanarak dikkatli çalıştınız mı?		
9. Son kontrollerini yaparak ürünü tamamlayabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Zili dokumada dokumayı bitirme ile ilgili yapmış olduğunuz uygulama faaliyetindeki hayır yanıtları için faaliyeti tekrar ediniz. Tamamı **evet** ise **modül değerlendirmeye** geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER- (ÖLÇME SORULARI)

1. Dokumanın yüzeyinde kabartma desenler oluşturma tekniğine ne denir?
A) Kilim B) Cicim C) Zili D) Sumak
2. Dokumanın birbirine eklenebilen bölümlerine ne ad verilir?
A) Kanat B) Yolluk C) Parça D) Hiçbiri
3. Tarağın genişliği neyi belirler?
A) Tezgâh boyunu B) Dokumanın boyunu
C) Dokumanın enini D) Çözü boyunu
4. Direzi – arış veya eriş diye de adlandırılan dokumanın en önemli bölümü nedir?
A) Çözü ipi B) Atkı ipi C) Tezgâh D) Mekik
5. Zincir halkası nerede örülmelidir?
A) Dokumanın sonunda B) Ortasında
C) Kenarlarında D) Başında ve sonunda
6. Çözü aleti ne işe yarar?
A) Çözü ölçmeye B) Kesmeye
C) Katlamaya D) Çözü ipini eşit uzunlukta hazırlamaya
7. İki başı yuvarlatılmış ve oyuk yapılmış dokuma el aracına ne denir?
A) Masura B) Mekik C) Çözü dolabı D) Levent
8. Okullarda en çok hangi tezgâh tipi kullanılır?
A) Çukur tezgâh B) Sarma tip tezgâh
C) Yatay tezgâh D) Çerçeve tezgâh

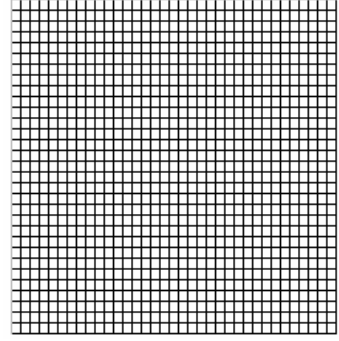
YETERLİK ÖLÇME TESTİ

Cicim Dokuma Modülü, faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Cicim Dokuma Modülü'nü bitirme değerlendirmesi için öğretmeninizle iletişim kurunuz.

Cicim Dokuma Modülünde Ürün Hazırlama

➤ Kullanılacak malzemeler

- Milimetrik desen kâğıdı (40x40 cm)
- Kuru boya resim kalemleri
- 0,5 kurşun kalem
- Silgi
- Cetvel
- Çerçeve tezgâh
- Çözü ipe
- Atkı ipe
- Mekik
- Makas
- Mezür

Örnek1.1: Milimetrik kâğıt

Cicim dokuma için desen hazırlamak üzere kullanılacak malzemeleri hazırlayınız.

- 40x40 ölçülerinde milimetrik kâğıt alınız. Kenar çizgilerini belirleyiniz ve orta noktayı tespit ediniz.
- Hazırlayacağınız objenin seçimini yapınız. (Çanta, yastık veya pano)
- Kenar suyu için kullanılacak motifleri seçip çiziniz.
- Çizimlerinizi kâğıt üzerine kurşun kalemle bastırmadan hafif çizgilerle çiziniz.
- Objenin ortasına uygulanacak motifleri çiziniz desen özelliklerine göre boyayarak renklendiriniz.
- Çerçeve tezgâhı hazırlayınız.
- İplik sayılarına göre çözgü ipe hazırlayınız.
- Çözgü ipe uzunluğunu fire ve saçak payımı düşünerek hesaplayınız.
- Ön leventten geçirip taraktan geçirerek (bir delik-bir ara) arka leventte çözgüleri toplayınız.
- Çözgü ipe gerginliğini kontrol ediniz.
- Atkı iplerinizi hazırlayınız.
- Çiti(zincir halkası) örünüz.

- 5–10 sıra düz bez ayağı dokuma yapınız.
- Desen sıraları arasına zemin atkı ipi dokuyunuz.
- Farklı cicim dokuma tekniklerini uygulayınız.
- Takıldığınız yerde öğretmeninizle iletişim kurunuz.
- Dokumayı daraltmayınız; genişletmeyiniz.
- Bitiş(bez ayağı) dokuması ve zincir halkası yapınız.
- Saçak payı bırakarak dokumayı tezgahdan çıkarınız.
- Son kontrollerini tamamlayıp onarımları yapınız.
- Farklı saçak bağlama teknikleri uygulayınız.

YETERLİK ÖLÇME

Öğrenme faaliyetinde yapmış olduğunuz uygulamayı aşağıdaki işlem basamaklarına göre değerlendiriniz.

MODÜL ADI: Cicim Dokuma		
MODÜL DEĞERLENDİRME: Cicim dokuma tekniğiyle ürün hazırlama		
AÇIKLAMA: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri EVET ve HAYIR kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Çizim ve dokuma için uygun ortam sağladınız mı?		
2. Desen hazırlarken çizim araçlarını ve renkleri yerinde kullandınız mı?		
3. Motiflerden kompozisyon oluştururken ürüne uygunluğunu düşündünüz mü?		
4. Çözümlü ipliğinin boyunu kurallara uygun hesapladınız mı?		
5. İpleri tezgâha aktardınız mı?		
6. Leventlerden ve taraktan geçen iplerin gerginliğini kontrol ettiniz mi?		
7. Dokumaya başlarken ve bitirirken bez ayağı dokuma ve zincir halkası yaptınız mı?		
8. Desenin renklerine göre atkı ipi seçimi yaptınız mı?		
9. Farklı cicim dokuma türlerini dokumanızda kullandınız mı?		
10. Dokumayı istenilen kalitede dokudunuz mu?		
11. Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
12. Uygulamada zamanlamayı iyi ayarladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Bu cicim dokuma modülünde kazandığımız davranışlarda işaretlediğiniz “EVET” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “HAYIR” larınız için modülü tekrar ediniz. Tamamı evetse bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYET 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	Y

ÖĞRENME FAALİYET 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	C
4	D
5	A
6	B

ÖĞRENME FAALİYET 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Cicim
2	İki veya üç atmalı
3	Atkı
4	Atkı ipi
5	Melik
6	Gücü ağacı
7	Çiti örme

ÖĞRENME FAALİYET 4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	C
4	B
5	C
6	C
7	A

ÖĞRENME FAALİYET 5'İN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B
3	B
4	C

5	B
---	---

OBJEKTİF TESTLER- (ÖLÇME SORULARI) CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	C
4	A
5	D
6	D
7	B
8	D

KAYNAKÇA

- AYTAÇ Çetin, **Orta Dereceli Kız Teknik Öğretim Okulları El Okumacılığı Temel Ders Kitabı**, Milli Eğitim Basımevi-İstanbul-1982.
- GÖRGÜNAY Neriman, **Oğuz Damgaları ve Göktürk Harflerinin El Sanatlarımızdaki İzleri**, T.C. Kültür Yayınları Sanat Eserleri 2002.
- DENİZ Bekir, **Türk Dünyasında Halı ve Düz dokuma Yaygıları**, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları 2000.
- ACAR BALPINAR Belkıs, **Kilim, Cicim, Sumak Türk Düz Yaygıları**, Eren Yayınları.
- DEMİR SÖNMEZ Tuna, **El Dokumacılığı ve Çarpana Dokuma**, T.H.K. Basım Evi 1995.
- www.motiftemizlik.com/motiflerin_dili.htm
- www.wikipedia.org
- YURTSEVEN Seçkin, **İş Eğitimi Ev Ekonomisi Ders kitabı**, 6-7-8 sınıflar Evos Basım Yayın Dağıtım Ankara-1998.